

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Мелітопольського
державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
від 07.06.2017 року № 10/01-05

УХВАЛЕНО
на засіданні Вченої ради
Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
від 06.06.2017 року протокол № 18
Голова Вченої ради

А.М. Солоненко

ПОЛОЖЕННЯ *№ 79*
ПРО ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У МЕЛІТОПОЛЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

1. Загальні положення

1.1. Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти визначає загальні положення, структуру, порядок розробки, затвердження та оновлення освітньої програми у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – університет). Це Положення розроблено з метою забезпечення якісної підготовки здобувачів вищої освіти в контексті урахування нових засад функціонування системи вищої освіти України.

1.2. Освітня (освітньо-професійна або освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікуванні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

1.3. Пропозиції щодо відкриття (закриття) освітньої програми оформлюються у вигляді витягу із протоколу засідання кафедри, яка її ініціює

(реалізує), розглядаються Вченою радою інституту/факультету й виносяться на розгляд Вченої ради університету.

1.4. Освітня програма може бути розроблена чи реалізована університетом разом з іншими вищими навчальними закладами України чи зарубіжжя або їх структурними підрозділами відповідного профілю.

1.5. Освітня програма розробляється проектною групою на підставі вимог стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю здобувачів вищої освіти. Склад проектної групи та її керівник призначається наказом ректора університету на підставі подання завідуючого кафедрою, на якій планується здійснювати підготовку за відповідною освітньою програмою, погодженого з керівником інституту/факультету.

1.6. Освітня програма затверджується Вченою радою університету та вводиться в дію наказом ректора з наступного навчального року. Після затвердження Вченою радою університету освітньої програми наказом ректора університету призначається гарант цієї освітньої програми. Керівник проектної групи може одночасно виступати гарантом однієї освітньої програми.

1.7. Освітня програма оприлюднюється на сайті університету до початку прийому на навчання до університету відповідно до Правил прийому.

1.8. Університетом у якості складової спеціальностей може визначатися спеціалізація (предметна спеціалізація), яка передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої освіти.

Спеціалізація (предметна спеціалізація) впроваджуються згідно з переліками, встановленими МОНУ для окремих спеціальностей та/або додаткових спеціалізацій, визначених університетом.

Пропозиції щодо відкриття спеціалізації (предметної спеціалізації) та/або додаткових спеціалізацій із врахуванням вимог сучасного ринку праці й стратегічного бачення трансформації цих вимог у найближчі роки, оформлюються у вигляді витягу із протоколу засідання кафедри, яка ініціює спеціалізацію, розглядаються Вченою радою інституту/факультету й

виносяться на розгляд Вченої ради університету.

Спеціалізація (предметна спеціалізація) спеціальності затверджується ректором університету на підставі рішення Вченої ради університету.

1.9. Для спеціалізацій, запроваджених Університетом у межах ліцензованої спеціальності, розробляється відповідна освітня програма спеціалізації (предметної спеціалізації) – окрема композиція навчальних дисциплін, методів, результатів навчання, які в сукупності забезпечують як нормативні, так і додаткові результати навчання та компетентності випускника освітньої програми.

1.10. Освітні програми спеціалізацій у межах спеціальності мають забезпечити реалізацію:

- стандартизованих компетентностей та результатів навчання для даної спеціальності;
- додаткових компетентностей і результатів навчання спеціалізації.

1.11. На підставі освітньої програми в Університеті розробляються навчальні плани за кожною спеціальністю (спеціалізацією). План визначає перелік навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується ректором університету.

1.12. Відповідальність за впровадження освітньої програми та забезпечення якості вищої освіти несуть гаранті освітніх програм і завідувачі випускових кафедр за спеціальністю та спеціалізаціями та керівники інституту/факультетів.

1.13. Освітня програма зберігається на випусковій кафедрі, її копії - в навчальному відділі університету та деканаті факультету / директораті інституту.

1.14. Освітня програма використовується для складання навчальних

планів; формування індивідуальних навчальних планів студентів; формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань; визначення інформаційної бази для розроблення засобів діагностики; акредитації освітньої програми; зовнішнього контролю якості підготовки фахівців.

1.15. Користувачами освітньої програми є здобувачі вищої освіти, які навчаються в Університеті та науково-педагогічні працівники Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

1.16. Дане Положення розроблено на підставі та відповідно до Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», інших чинних нормативно-правових актів, Статуту Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

1.17. У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, визначеному в Законі України «Про вищу освіту», Національному глосарії вищої освіти, Довіднику користувача ЄКТС.

2. Структура освітньої програми:

2.1. Освітня програма підготовки здобувачів вищої освіти має таку структуру:

2.1.1. Лист погодження.

2.1.2. Передмова.

2.1.3. Профіль освітньої програми із загальною інформацією.

2.1.4. Мета освітньої програми.

2.1.5. Характеристика освітньої програми.

2.1.6. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання.

2.1.7. Викладання та оцінювання.

2.1.8. Програмні компетентності (інтегральна, загальні та фахові).

2.1.9. Програмні результати навчання.

2.1.10. Ресурсне забезпечення реалізації програми.

2.1.11. Академічна мобільність.

2.1.12. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність (структурно-логічна схема освітньої програми).

2.1.13. Атестація здобувачів вищої освіти: форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності); вимоги до публічного захисту, демонстрації (за наявності).

2.1.14. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (визначаються Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького).

2.1.15. Вимоги професійних стандартів (за наявності).

2.1.16. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми.

2.1.17. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

2.1.18. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма.

2.1.19. Прикінцеві положення.

2.2. Освітня програма спеціальності (спеціалізації) супроводжується навчальним планом та пояснювальною запискою до нього (пояснювальна записка до навчального плану готується при ліцензуванні).

3. Порядок розробки і затвердження освітньої програми

3.1. Освітня програма разом із навчальним планом та пояснювальною запискою до нього розробляється проектною групою, до складу якої входять: керівник проектної групи; члени проектної групи зі складу науково-

педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти та роботодавців.

3.2. Розроблена проектною групою освітня програма узгоджується з представниками роботодавців. Рішення про відповідність оформлюється у вигляді рецензії. Завірена рецензія додається до освітньої програми й зберігається, у подальшому, разом з освітньою програмою на випусковій кафедрі.

3.3. Проект навчального плану освітньої програми та пояснювальна записка до нього ухвалюється Вченою радою інституту/факультету, погоджуються у навчальному відділі університету на предмет дотримання вимог щодо структури та розподілу кредитів за різними складовими (нормативна частина та частина вільного вибору студентами, розподіл дисциплін за видами занять, семестрами, формами контролю тощо).

3.4. Розроблена проектною групою освітня програма включно з навчальним планом і пояснювальною запискою, які ухвалені Вченою радою факультету/інституту, й навчальний план та пояснювальна записка до нього, погоджені у навчальному відділі, подаються на розгляд до Постійної комісії Вченої ради університету із забезпечення якості освіти в університеті.

3.5. Для аналізу освітньої програми Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості освіти в університеті створює експертну групу у складі не менше 3 фахівців, які впродовж 10 робочих днів приймають рішення щодо відповідності освітньої програми вимогам. Рішення експертної групи оформлюється у вигляді рецензії. До складу експертної групи, за потреби, можуть бути включені представники роботодавців, здобувачі вищої освіти, фахівці інших вищих навчальних закладів. До складу експертної групи не входять фахівці з числа розробників освітньої програми.

При позитивному рішенні освітня програма рекомендується до розгляду науково-методичною радою університету.

3.6. Для обговорення освітньої програми до науково-методичної ради університету подається наступна документація:

- обґрунтування необхідності відкриття (при відкритті нової) або доцільності продовження (для існуючих) освітніх програм і можливості їх реалізації (наявність кадрового, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення) завірене підписом декана факультету/директора інституту;

- витяг із рішення Вченої ради інституту/факультету;

- витяг із рішення Постійної комісії Вченої ради університету із забезпечення якості освіти в університеті;

- проект освітньої програми разом із рецензією від роботодавців;

- навчальний план та пояснювальна записка до нього.

3.7. Рішення науково-методичної ради оформлюється у вигляді витягу з протоколу засідання науково-методичної ради університету. Всі документи щодо освітньої програми разом із витягом засідання науково-методичної ради передаються секретареві Вченої ради університету.

3.8. Освітня програма затверджується Вченою радою університету і впроваджується у наступному навчальному році наказом ректора.

3.9. Документи освітньої програми після затвердження Вченою радою Університету, разом із витягом із протоколу засідання Вченої ради, передаються секретарем Вченої ради протягом 5 робочих днів гаранту освітньої програми, а копія освітньої програми – до навчального відділу університету.

Інформація про освітні програми розміщуються на офіційному сайті університету впродовж 10 робочих днів після їх затвердження. Відповідальність за своєчасну передачу інформації про затвержені освітні програми до інформаційно-обчислювального центру та приймальної комісії університету несе гарант освітньої програми.

3.10. Процедура розгляду освітніх програм, які впроваджуються з наступного за поточним навчальним роком, здійснюється до 1 червня.

4.Порядок оновлення освітніх програм

4.1. Освітня програма підлягає щорічному перегляду та оновленню, при необхідності, з урахуванням розвитку науки, культури, економіки, техніки, технологій і соціальної сфери.

4.2. Оновлення освітньої програми може відбуватися у різних її частинах:

- обсяг, зміст, заплановані результати навчання;
- навчальний план (у частині переліку й найменування дисциплін (модулів) нормативної частини і частини вільного вибору студентами, розподілу дисциплін за видами занять, семестрами, формами контролю, кількістю кредитів тощо);
- програми дисциплін (модулі) (у частині найменування дисципліни (модуля), кількості та змісту розділів (тем) дисципліни, співвідношення видів занять, змісту й форми контролю самостійної роботи);
- програми практик (у частині найменування практик, їх етапів, змісту й форми контролю самостійної роботи).

4.3. Пропозиції щодо оновлення освітньої програми можуть вноситися здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками кафедр, що задіяні у підготовці здобувачів вищої освіти, роботодавцями та іншими стейкхолдерами, а також, як результат цілеспрямованого моніторингу та аудиту освітньої програми, оцінки її успішності та потреб суспільства й економіки, кафедрою яка реалізує освітню програму. Забезпечення перегляду й оновлення освітньої програми є обов'язком гаранта освітньої програми.

4.4. Пропозиції щодо оновлення освітньої програми спеціальності (спеціалізації) розглядаються на засіданні випускових кафедр за спеціальністю та спеціалізацією з обов'язковою присутністю гаранта освітньої програми. Рішення оформлюється у вигляді витягу з протоколу засідання кафедр за спеціальністю та спеціалізацією, який, крім завідувачів кафедр, також підписує гарант освітньої програми. Пропозиції подаються впродовж року й до 15 квітня проходять розгляд на кафедрі.

4.5. При змінах, що стосуються обсягу, змісту, запланованих результатів навчання, навчального плану витяг із протоколу разом із оновленим навчальним планом передається до Вченої ради інституту/факультету (зміни у навчальному плані погоджуються у навчальному відділі університету на предмет збереження вимог щодо його структури та розподілу кредитів за різними складовими (нормативна частина і частина вільного вибору студентами, розподіл дисциплін за видами занять, семестрами, формами контролю тощо). За позитивного рішення, оформлюється витяг із протоколу засідання Вченої ради інституту/факультету, який разом із зміненим навчальним планом передається до науково-методичної ради університету. Для розгляду пропонованих змін може бути проведена експертиза згідно з пунктами 3.4, 3.5 даного Положення.

При позитивному рішенні оновлена освітня програма рекомендується до затвердження Вченою радою університету. Рішення науково-методичної ради оформлюється у вигляді витягу з протоколу засідання науково-методичної ради університету. Всі документи щодо оновлення освітньої програми разом із витягом з протоколу засідання науково-методичної ради передаються секретареві Вченої ради університету.

4.6. Зміни в освітній програмі, що стосуються обсягу, змісту, запланованих результатів навчання, навчального плану затверджується Вченою радою університету та впроваджується у наступному навчальному році.

4.7 При змінах у навчальному плані освітніх програм до навчального відділу не пізніше 30 квітня передається оновлений навчальний план. Його підписують гарант освітньої програми, завідувач випускової кафедри, начальник навчального відділу та затверджує ректор університету.

4.8. При оновленні програм дисциплін (модулів), програм практик витяг із протоколу, де висвітлено обґрунтування змін, передається до навчально-методичних комісій інституту/факультету. Витяг підписує, крім завідувача кафедри, також гарант освітньої програми.

4.9. При позитивному рішенні оформлюється витяг із протоколу засідання навчально-методичної комісії інституту/факультету, який передається до Вченої ради інституту/факультету. Після прийняття позитивного рішення Вченою радою інституту/факультету (не пізніше 30 квітня) оновлені програми дисциплін і практик розміщуються у навчально-методичних комплексах дисциплін та на сайті університету.

5. Прикінцеві положення

5.1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою університету та затвердження наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради університету й затверджуються наказом ректора.

ПОГОДЖЕНО:

Юрист університету

І.В.Беседіна

Виконавець

Мальцева І.А.

